

MINDSZENT-SZEGVÁR

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ
HIVATAL

Diamant Manó nyomdájában, hová
a lap szellemi részét illető közlemé-
nyek, előfizetési- és hirdetési díjak
küldendők.

és

VIDEKE.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Megjelen minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre . . . . . 3ft — kr.
Félévre . . . . . 1ft 50 kr.
Negyedévre . . . . . — 75 kr.

Hirdetések jutányosan felvétetnek

Aratás.

I.

Benne vagyunk az aratásban, aratunk. Egy hosszú, aggodalmakkal, gonddal és fárasztó munkával telt év végén van ismét a mezei gazda. Egész éven át fizetett, költött, de remélt is, hogy mind e fáradtságos munkája, befektetett tőkéje megtermi majd gyümölcseit. — Vajjon ugy-e? Nem-e csalatkozott reményeiben? Csalatkozott! Nagyon is csalatkozott, most ugy, mint már hosszú évek óta.

Termésünk ismét rossz lesz terheink meg folyton szaporodnak.

„Ki mint vet, úgy arat“, ezt mondja egy közmondásunk, sajnos, hogy ez nem felel meg mindenben a valóságnak. Semmiféle ipar, kereskedelem vagy bármely keresetforrás nincs annyira az időjárás és elemek kedvező avagy pusztító hatalmának kitéve, mint a mezőgazdaság. Szánthat, vehet a gazda bármilyen jól, egy kis szárazság, fagy, hideg vagy meleg nem a természet megszokott sorrendjében és oda van egy évnek fáradtságos munkája. De sok ily kedvezőtlen évet kellett már gazdáinknak átélni s nagyon sok azok száma, kik azt átélni nem bírták, elfáradtak, tönkre mentek s kidőlték a sorból.

A rossz termésekhez járult még ráadásul már tovább egy évtizednél tartó silány gabonaár s azon kevés gabonáját, hogy folyó költségeit fedezhesse, a kisebb gazda kénytelen volt minél előbb eladni, sok esetben már előbb, mint az megtermett, természetesen a folyó árnál olcsóbban.

Elszámíthatatlan azon bajok nemei, melyek mindannyian a mezőgazdát sújtják s csak egyet a legujabb s nem veszélytelenebb bajról, mint akár a sáska járásról szólva felemlítendő a részes strájk.

Minden évben így aratáskor megújul az arató részesek strájkja, melyet azok már évtizedek óta folytatnak a gazda közönség ellen és gazdaközönségünk minden évben kénytelen a szünetelő munkások igényeit kielégíteni, mert talpon megérve álló gabonái nem engednek időt még alkudozásra sem.

Hasztalan alkudik meg velük a gazda hasztalan köti és iratja alá a szerződést a hatóság előtt, ezt mind nem tartja magára nézve kötelezőnek az arató munkás, e szerződés csak is a gazdát kötelezi.

Vidékünkön pünkösdkor szokott a gazda aratóival megegyezni, e tájon a buza, árpa és rozs vetés már többnyire meghozta kalászeit, ilyenkor körülbelül már meglehet itélni a hozandó termés mennyiség és minőségét is, ez alapon indul és köttetik meg a szerződés. E szerződések, kivéve az aratóknak esendő gabona rész meghatározását, szablonszerűen hangzanak bent foglalva a többi között azon tétel is hogy:

„ha netán időközben a gabonát: bármely elemi csapás érné, új alknak van helye, mely alku, ha barátságos uton a gabona részre nézve létre nem jöhetne, úgy kötelesek egy bizonyos összegért holdankint learatni.“ Nyugodtan hajta fejét álomra a gazda ily szerződés megkötése után, de sajnos, hogy minél tovább nyugodhat békében, annál rosszabb leend ébredése, mert a mi aratóink nem szólnak semmit az utolsó pillanatig, mindaddig, míg a gabona megérve aratásra készen nem áll, ekkor oda állnak a gazda elé és azt mondják, „pénzt vagy étet, vagy ide adod termésed $\frac{1}{5}$ -ét $\frac{1}{4}$ -ét vagy nem aratunk, elmegyünk a mezei töltségre azonnal, minket aztán kereshetsz.“ Most már vagy kénytelen a gazda a strájkolókat követelésének eleget tenni — vagy elröpít gabonáját; a két rossz közül a kevésbé rosszat választja s terméséből kénytelen sok esetben még egyszer annyit, mint eredetileg megegyeztek az aratóknak munkájukért átadni.

Jövő számunkban elmondandjuk véleményünket, hogy e bajon miként lehetne segíteni.

Levelezés.

Dorosma, 1889. július 3.

Zsilinszky Mihály főispán községünket július 2-án látogatta meg.

A határnál Szalay Miklós főszolgabíró fogadta, a városháza közgyűlési termében pedig Zádori Károly szép szónoklatban ismertette Dorosma város és lakosságának multját s jelenét, azután kinyilatkoztatta, hogy ő méltósága Dorosmára haza jött, mert ugy fogadjuk őt, mint jó atyát hálás gyermekei, kinék üdvéért esedezünk és kérjük a Mindenhatót, hogy sokáig éltesse.

A főispán meghatottan mondott köszönetet a szíves fogadtatásért és kijelentette, hogy igen helyesen fogta fel a szónok a vármegye, különösen Dorosma lakossága irányában való viszonyát, midőn azt atyainak nevezte. Kijelenti, hogy működésében csakugyan ugy jár el, mint a jó atya gyermekei irányában s ha szigorúságot gyakorol, azt is csak gyermekei, vagyis a nép érdekében gyakorolja, kijelentvén, hogy közegeitől szorgalmas, és becsületes munkát követel, mert csak a szorgalmas és becsületes munkássággal érhetjük célunkat: a jólétet. Midőn ő felsége kezeiből elfogadta Csongrádvármegye főispáni méltóságát, elhatározta, hogy azt munkássága, a törvénynek személyválogatás nélküli alkalmazása által kormányozza s törekvésében támogatva az illető közegek által, megvan győződve róla, hogy Csongrádvármegye s annak minden egyes községe befogja tölteni hivatását s a maga jólétével elősegíti a haza jólétét. Legyen Dorosma népe hü az alkotmányos, szabadságot szerető hőseihez és legyen hűségese része Csongrádvármegyének. Isten éltesse Dorosma népét.

Ezután a főispán a hivatalos helyiségeket

kereste föl, minek bevégezte után a széksós fürdőt és gyümölcsös faiskolát látogatta meg.

Este a főispán tiszteletére társas-vacsora rendeztetett, hol az első felköszöntőt az ünnepelelt mondotta a magyar királyra, mint a legelső magyar emberre és fölséges családjára, amit szünni nem akaró éljen követett.

Ezután J. A. főbíró üritet poharat a főispánra, Kiss István plébános ugyanarra. Ez utóbbi kiemelte a megye irányában már ez ideig is tett érdemeit, különösen a vallás iránti kegyeletét, mert — ugymond — mielőtt a főispáni széket elfoglalta, a templom padját foglalta el.

Lévay Ferenc tanfelügyelő a dorosmai népnevelésről emlékeztetve meg, kétkedés nélkül kijelenti, hogy az egész tanterületben nincs olyan község, mely a népnevelési ügyben több előhaladást tett volna, mint Dorosma, azért a tanügy barátaiért üriti poharát, de az egyetértésért is ürit poharat, mert ő is tapasztal Dorosmán némi egyenetlenséget, mely kiirtandó, ha a művelődésben bizton előhaladni akarunk.

A főispán az egyenetlenséget a magyar ember azon természetéből származtatja, hogy a saját eszével gondolkodik és a saját meggyőződése szerint cselekszik és azt hiszi, hogy az ő meggyőződése legjobb, tehát azt követi; és ez nem bűn, sőt szükséges azon határig, míg a meggyőződés a közjával összeütközésbe nem jő, hol azután a meggyőződést a legokosabb meggyőződésnek kell alárendelni, különben konok-sággá, egyenetlenségé fajul.

Dudás Béla a dorosmai közbirtokosság nevében üdvözli a főispánt. Meg van győződve, hogy a főispánnak programmul kimondott elve a törvény előtti egyenlőség, a kormányzatban szorgalmas és becsületes munka Csongrádvármegyében életbe lép, akkor a kormányzatban lendület fog beállni és a kormányzat jótékony-ságában nemcsak a vármegye és egyes községek, hanem a magán testületek is, és így Dorosma város közbirtokossága is részesül.

Nem hagyhatja szó nélkül előtte szólónak a dorosmai népben dúló egyenetlenségre vonatkozó megjegyzéseit, ők az egyenetlenségnek csak létezését konstatálták, de annak szülőköről nem szóltok, talán azért, mert azt nem ismerik. Kétkedés nélkül kimondja tehát, hogy a dorosmai nép között dúló egyenetlenség — melyett előtte szóló rákfenének nevezett, az illetőkkel való törvénytelen s durva bánás módból származott. Ezen egyenetlenség kiirtására nem kell egyéb, csak a főispán programjának életbeléptetése, jogszolgáltatás párt külömbség nélkül.

Tápéi levelezőnk értesít, — oda folyó hó 3-án d. u. 5 órakor érkezett a főispán Novák József orsz. képviselő és Szalay Miklós járási főszolgabíró kíséretében. A községi jegyző, bíró s több községi képviselő a tápéi határnál várták, ahol Hegedüs István közs. jegyző üdvözlő beszédet intézett a megérkezett főispánhoz. A községi közház előtt, hová az utcában összegyűlt lakosok általános lelkesülő éljenzései kísérték, Szilber Gyula helybeli esperes-ple-

